Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

20. prosince 2017 *

„Kasační opravný prostředek – Státní podpory – Digitální televizní vysílání – Podpora na zavedení digitálního pozemního televizního vysílání ve vzdálených a méně urbanizovaných oblastech – Dotace provozovatelům platforem digitálního pozemního televizního vysílání – Rozhodnutí, kterým se podpory prohlašují za zčásti neslučitelné s vnitřním trhem – Pojem ‚státní podpora' – Zvýhodnění – Služba obecného hospodářského zájmu – Definice – Prostor pro uvážení členských států"

Ve spojených věcech C-66/16 P až C-69/16 P,

jejichž předmětem jsou čtyři kasační opravné prostředky na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podané dne 5. února 2016,

Comunidad Autónoma del País Vasco,

Itelazpi SA, se sídlem v Zamudiu (Španělsko) (C-66/16 P),

Communidad Autónoma de Cataluña,

Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació de la Generalitat de Catalunya (CTTI), se sídlem v Hospitalet de Llobregat (Španělsko) (C-67/16 P),

Navarra de Servicios y Tecnologías SA, se sídlem v Pamploně (Španělsko) (C-68/16 P),

Cellnex Telecom SA, dříve Abertis Telecom SA, se sídlem v Barceloně (Španělsko),

Retevisión I SA, se sídlem v Barceloně (Španělsko) (C-69/16 P),

zastoupené J. Buendía Sierrou, A. Lamadrid de Pablem a M. Bolsa Ferruzem, abogados,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelky),

přičemž dalšími účastnicemi řízení jsou:

Evropská komise, zastoupená P. Němečkovou, É. Gippini Fournierem a B. Stromskym, jako zmocněnci,

žalovaná v prvním stupni,

SES Astra SA, se sídlem v Betzdorfu (Lucembursko), zastoupená F. González Díazem a V. Romero Algarra, abogados, jakož i par F. Salernem, avocat,

vedlejší účastnice řízení v prvním stupni,

* Jednací jazyk: španělština.

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení T. von Danwitz, předseda senátu, C. Vajda, E. Juhász, K. Jürimäe (zpravodajka) a C. Lycourgos, soudci,

generální advokát: M. Wathelet,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 7. září 2017,

vydává tento

Rozsudek

1 Svými kasačními opravnými prostředky se Comunidad Autónoma del País Vasco (Autonomní společenství Baskicko, Španělsko) a Itelazpi SA (věc C-66/16 P) (dále jen „navrhovatelky ve věci C-66/16 P“), Comunidad Autónoma de Cataluña (Autonomní společenství Katalánsko, Španělsko) a Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació de la Generalitat de Catalunya (CTTI) (věc C-67/16 P), Navarra de Servicios y Tecnologías SA (věc C-68/16 P) (dále jen „navrhovatelka ve věci C-68/16 P“), jakož i společnost Cellnex Telecom SA a Retevisión I SA (věc C-69/16 P) (dále jen společně „navrhovatelky“) domáhají zrušení:

– ve věci C-66/16 P rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 26. listopadu 2015, Comunidad Autónoma del País Vasco a Itelazpi v. Komise (T-462/13, dále jen „rozsudek T-462/13“, EU:T:2015:902);

– ve věci C-67/16 P rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 26. listopadu 2015, Comunidad Autónoma de Cataluña a CTTI v. Komise (T-465/13, dále jen „rozsudek T-465/13“, nezveřejněný, EU:T:2015:900);

– ve věci C-68/16 P rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 26. listopadu 2015, Navarra de Servicios y Tecnologías v. Komise (T-487/13, dále jen „rozsudek T-487/13“, nezveřejněný, EU:T:2015:899);

– ve věci C-69/16 P rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 26. listopadu 2015, Abertis Telecom a Retevisión I v. Komise (T-541/13, dále jen „rozsudek T-541/13“, nezveřejněný, EU:T:2015:898) (dále jen společně „napadené rozsudky“),

jimiž Tribunál zamítl jejich žaloby znějící na zrušení rozhodnutí Komise 2014/489/EU ze dne 19. června 2013 o státní podpoře SA.28599 [(C 23/2010) (ex NN 36/2010, ex CP 163/2009)] poskytnuté Španělským královstvím na zavedení digitálního pozemního televizního vysílání ve vzdálených a méně urbanizovaných oblastech (kromě oblasti Kastilie-La Mancha) (Úř. věst. 2014, L 217, s. 52, dále jen „sporné rozhodnutí“).

Skutečnosti předcházející sporu a sporné rozhodnutí

2 Skutkový základ sporu byl vylíčen Tribunálem v bodech 1 až 22 napadených rozsudků. Pro potřeby tohoto řízení jej lze shrnout následujícím způsobem.

3 Projednávané věci se týkají řady opatření přijatých španělskými orgány v rámci přechodu z analogového na digitální televizní vysílání na celém území Španělska s výjimkou Comunidad Autónoma de Castilla-La Mancha (Autonomní společenství Kastilie-La Mancha, Španělsko) (dále jen „dotčené opatření“).

4 Španělské království zavedlo právní rámec na podporu procesu přechodu z analogového na digitální televizní vysílání zejména přijetím Ley 10/2005 de Medidas Urgentes para el Impulso de la Televisión Digital Terrestre, de Liberalización de la Televisión por Cable y de Fomento del Pluralismo (zákon 10/2005 o naléhavých opatřeních v zájmu rozvoje digitálního pozemního televizního vysílání, liberalizace televizního kabelového vysílání a podpory pluralismu) ze dne 14. června 2005 (BOE č. 142 ze dne 15. června 2005, s. 20562) a Real Decreto 944/2005 por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital terrestre (královské nařízení 944/2005, kterým se přijímá celostátní technický plán pro digitální pozemní televizní vysílání) ze dne 29. července 2005 (BOE č. 181 ze dne 30. července 2005, s. 27006). Tímto královským nařízením bylo tuzemským soukromým a veřejným vysílacím subjektům uloženo, aby zajistily, že 96 %, respektive 98 % obyvatelstva bude přijímat digitální pozemní televizní vysílání (DTT).

5 K umožnění přechodu z analogového televizního vysílání na DTT bylo španělské území španělskými orgány rozděleno do tří oblastí, nazvaných „oblast I“, „oblast II“ a „oblast III“. Oblast II, jíž se týká projednávaná věc, zahrnuje méně urbanizované a vzdálené regiony představující 2,5 % španělského obyvatelstva. V této oblasti vysílací subjekty vzhledem k nedostatku obchodního zájmu do digitalizace neinvestovaly, což přimělo španělské orgány k poskytnutí financování z veřejných prostředků.

6 V září 2007 přijala Consejo de Ministros (Rada ministrů, Španělsko) celostátní program přechodu na DTT, jehož cílem bylo dosáhnout podobného pokrytí španělského obyvatelstva službou DTT, jako tomu bylo v případě analogového televizního vysílání v roce 2007, tj. více než 98 % obyvatelstva a veškeré nebo téměř veškeré obyvatelstvo v Autonomních společenstvích Baskicko, Katalánsko a Navarra (Španělsko).

7 K dosažení cílů pokrytí stanovených pro DTT plánovaly španělské orgány poskytnout veřejné financování, a to zejména na podporu procesu pozemní digitalizace v oblasti II a konkrétně v regionech autonomních společenství nacházejících se v této oblasti.

8 V únoru 2008 přijalo Ministerio de Industria, Turismo y Comercio (Ministerstvo průmyslu, cestovního ruchu a obchodu, Španělsko) (dále jen „MITC“) rozhodnutí, které mělo zajistit zlepšení telekomunikačních infrastruktur a zavést kritéria a způsoby rozdělení finančních prostředků na opatření zaměřená na rozvoj informační společnosti v rámci plánu nazvaného „Plan Avanza“. Rozpočet schválený na základě tohoto rozhodnutí byl zčásti vyčleněn na digitalizaci televizního vysílání v oblasti II.

9 Tato digitalizace probíhala od července do listopadu 2008. MITC následně převedlo finanční prostředky na autonomní společenství, která se zavázala, že veškeré ostatní náklady na toto opatření pokryjí z vlastních rozpočtových zdrojů.

10 V říjnu 2008 rozhodla Rada ministrů o uvolnění dalších finančních prostředků pro účely rozšíření a dokončení pokrytí DTT v rámci projektů přechodu na digitální vysílání, které měly být dokončeny během první poloviny roku 2009.

11 Následně autonomní společenství zahájila proces rozšiřování DTT. Za tímto účelem zorganizovala výběrová řízení nebo zadávala toto rozšíření soukromým podnikům. Autonomní společenství pověřovala v některých případech zajištěním uvedeného rozšíření obce.

12 Dne 18. května 2009 obdržela Evropská komise od společnosti SES Astra SA stížnost týkající se režimu podpor přijatého Španělským královstvím pro přechod z analogového televizního vysílání na DTT v oblasti II. Podle společnosti SES Astra představoval tento režim neoznámenou podporu, která mohla vést k narušení hospodářské soutěže mezi platformou pozemního televizního vysílání a platformou satelitního televizního vysílání.

13 Dopisem ze dne 29. září 2010 informovala Komise Španělské království o svém rozhodnutí zahájit ohledně dotčeného režimu podpor řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU, a to pro celé území Španělska s výjimkou Autonomního společenství Kastilie-La Mancha, což je region, pro který bylo zahájeno samostatné řízení.

14 Komise následně přijala sporné rozhodnutí, jehož článek 1 výroku prohlašuje, že státní podpora, která byla protiprávně v rozporu s čl. 108 odst. 3 SFEU poskytnuta provozovatelům platformy pozemního vysílání pro účely zavedení, údržby a provozování sítě DTT v oblasti II, je neslučitelná s vnitřním trhem, vyjma podpory, která byla poskytnuta v souladu s kritériem technologické neutrality. Článek 3 výroku tohoto rozhodnutí nařizuje zpětné vymáhání této neslučitelné podpory od provozovatelů DTT, bez ohledu na to, zda byli přímými či nepřímými příjemci této podpory.

15 K odůvodnění sporného rozhodnutí Komise zaprvé uvedla, že základem režimu podpor na rozšíření DTT v oblasti II jsou jednotlivé nástroje přijaté na centrální úrovni a smlouvy uzavřené mezi MITC a autonomními společenstvími. Autonomní společenství podle ní v praxi plnila pokyny španělské vlády ohledně rozšíření DTT.

16 Zadruhé Komise konstatovala, že dotčené opatření musí být považováno za státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Komise v této souvislosti mimo jiné poukázala na to, že španělské orgány uvedly pouze případ Autonomního společenství Baskicko pro uplatnění neexistence státní podpory dle podmínek stanovených Soudním dvorem v rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, dále jen „rozsudek Altmark“, EU:C:2003:415). Avšak první podmínka, která je v uvedeném rozsudku stanovena (dále jen „první podmínka Altmark“) a podle které musí být podnik-příjemce skutečně pověřen plněním povinností veřejné služby a tyto povinnosti musí být jasně definovány, nebyla podle Komise splněna. Jelikož nejsou zaručeny co nejmenší náklady na zajištění obecného zájmu uvedeného autonomního společenství, nebyla podle ní dále splněna ani čtvrtá podmínka stanovená uvedeným rozsudkem (dále jen „čtvrtá podmínka Altmark“).

17 Zatřetí Komise konstatovala, že dotčené opatření nemůže být považováno za státní podporu slučitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, přestože se toto opatření zaměřuje na splnění jasně definovaného cíle společného zájmu a přestože došlo k selhání dotčeného trhu. Podle Komise není toto opatření přiměřené a nepředstavuje vhodný nástroj, jak obyvatelům oblasti II zajistit pokrytí otevřenými kanály, neboť nesplňuje zásadu technologické neutrality.

18 Začtvrté Komise uvedla, že jelikož nebylo provozování platformy pozemního vysílání jednoznačně definováno jako veřejná služba, nemohlo být dotčené opatření odůvodněno na základě čl. 106 odst. 2 SFEU.

Řízení před Tribunálem a napadené rozsudky

19 Návrhy došlými soudní kanceláři Tribunálu dne 30. srpna 2013 (věci T-462/13 a T-465/13), dne 6. září 2013 (věc T-487/13) a dne 9. října 2013 (věc T-541/13) podaly navrhovatelky žaloby znějící na zrušení sporného rozhodnutí.

20 Všechny navrhovatelky uplatnily mezi žalobními důvody vznesenými na podporu jejich žalob mimo jiné žalobní důvod vycházející z porušení čl. 107 odst. 1 SFEU.

21 Tribunál tento žalobní důvod v napadených rozsudcích zamítl jako neopodstatněný.

22 Tribunál v této souvislosti zejména odmítl argumentaci navrhovatelek, podle které nemohlo být dotčené opatření kvalifikováno jako státní podpora ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU z důvodu neposkytnutí hospodářského zvýhodnění příjemcům, jelikož podmínky stanovené v rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), byly splněny.

23 Pokud jde o první podmínku Altmark, Tribunál v napadených rozsudcích rozhodl, že navrhovatelky neprokázaly, že Komise měla neprávem za to, že vzhledem k neexistenci jasné definice služby provozování pozemní sítě jakožto veřejné služby nebyla tato podmínka splněna.

24 Tribunál v tomto směru konstatoval, že provozování sítě DTT v oblasti II nebylo dotyčným členským státem definováno jako služba obecného hospodářského zájmu (dále jen „SOHZ“) ve smyslu unijního práva ani na vnitrostátní úrovni, ani na úrovni Autonomního společenství Baskicko v meziinstitucionálních smlouvách s ním uzavřených.

25 Pokud jde o jiná autonomní společenství než Autonomní společenství Baskicko, Tribunál rozhodl, že Komise mohla v bodě 114 odůvodnění sporného rozhodnutí právem konstatovat, že žádné z autonomních společenství, pro která se španělské orgány dovolávaly existence SOHZ, nepředložilo argumentaci, jež by byla s to prokázat, že provozování pozemní sítě je veřejnou službou.

26 Tribunál naproti tomu v bodě 78 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), v bodě 79 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900) a v bodě 106 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) rozhodl, že – jak tvrdily navrhovatelky ve věcech, ve kterých byly vydány uvedené rozsudky – Komise se dopustila nesprávného právního posouzení, když v bodě 121 odůvodnění sporného rozhodnutí podpůrně konstatovala existenci zjevného pochybení španělských orgánů při definování určité platformy pro provozování vysílacích sítí.

27 Tribunál však dospěl k závěru, že ačkoli Komise neprávem shledala, že definování určité platformy pro provozování vysílacích sítí je zjevným pochybením španělských orgánů, nebylo první kritérium Altmark splněno, protože scházelo jasné a přesné definování předmětné služby jako veřejné služby, jak konstatovala Komise v bodech 119 až 125 odůvodnění sporného rozhodnutí.

28 Pokud jde o čtvrtou podmínku Altmark, zamítl Tribunál v bodě 88 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) a v bodě 123 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) argumentaci navrhovatelek ve věcech, v nichž byly vydány uvedené rozsudky, pokud jde o existenci údajného pochybení Komise, která ve sporném rozhodnutí dospěla k závěru, že tato podmínka nebyla splněna.

29 Tribunál nicméně v bodě 85 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900) rozhodl, že se Komise dopustila nesprávného právního posouzení, a v bodě 63 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898), že Komise porušila svou povinnost uvést odůvodnění, když omezila přezkum dodržení čtvrté podmínky Altmark pouze na případ Autonomního společenství Baskicko, přestože si byla vědoma, že v dalších autonomních společenstvích byla vyhlášena výběrová řízení na rozšíření pokrytí sítí DTT. Vzhledem ke kumulativnímu charakteru podmínek rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415) však Tribunál dospěl k závěru, že jelikož nebyla splněna první podmínka Altmark, není namístě rušit sporné rozhodnutí.

30 Vzhledem k tomu, že nebylo vyhověno ani žádnému dalšímu žalobnímu důvodu vznesenému navrhovatelkami, zamítl Tribunál všechny žaloby na neplatnost podané navrhovatelkami.

Návrhová žádání účastnic řízení

31 Navrhovatelky ve svých kasačních opravných prostředcích navrhují, aby Soudní dvůr:

– zrušil napadené rozsudky;

– rozhodl s konečnou platností o jejich žalobách na neplatnost a zrušil sporné rozhodnutí a

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

32 Komise a společnost SES Astra navrhují, aby Soudní dvůr zamítl kasační opravné prostředky a uložil navrhovatelkám náhradu nákladů řízení.

33 Rozhodnutím Soudního dvora ze dne 28. března 2017 byly věci C-66/16 až C-69/16 spojeny pro účely ústní části řízení, jakož i rozsudku.

Ke kasačním opravným prostředkům

34 Na podporu svých kasačních opravných prostředků vznášejí navrhovatelky jediný důvod, který je ve všech těchto kasačních opravných prostředcích formulován obdobně.

35 Tento důvod kasačních opravných prostředků vychází z nesprávného právního posouzení při výkladu článku 14 SFEU, čl. 107 odst. 1 SFEU a čl. 106 odst. 2 SFEU, Protokolu (č. 26) o službách obecného zájmu a Protokolu (č. 29) o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech. Tento důvod kasačních opravných prostředků se dělí na šest částí.

36 První část vychází z porušení meze přezkumu zjevného pochybení při posuzování různých aktů, jimiž je definován a zadáván výkon SOHZ. Druhá část vychází z nesprávného právního posouzení spočívajícího v tom, že napadené rozsudky omezily posuzovací pravomoc členských států na podrobné podmínky poskytování SOHZ obsažené v definici této služby. Třetí část vychází z nesprávného právního posouzení, jehož se dopustil Tribunál při analýze ustanovení vnitrostátního práva relevantních pro definování SOHZ. Čtvrtá část vychází z nesprávného právního posouzení spočívajícího v tom, že Tribunál nevzal v potaz, že se definování SOHZ a zadání výkonu této služby jednomu nebo více podnikům může uskutečnit prostřednictvím více aktů. Pátá část vychází z nesprávného právního posouzení spočívajícího v tom, že Tribunál nerozhodl, že pro definování SOHZ a zadání výkonu této služby není zapotřebí specifického vzorce nebo výrazu. Šestá část vychází z nesprávného právního posouzení spočívajícího v tom, že Tribunál odmítl použitelnost Protokolu (č. 29) o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech.

Úvodní poznámky

K přípustnosti kasačních opravných prostředků

37 Společnost SES Astra tvrdí, že kasační opravné prostředky jsou v plném rozsahu nepřípustné, neboť navrhovatelky svým jediným důvodem kasačních opravných prostředků v závislosti na daném případě Soudní dvůr pouze žádají, aby přezkoumal posouzení skutkového stavu a důkazů provedené Tribunálem, aniž se kdy dovolávaly jejich zkreslení, nebo neidentifikují zpochybňované části napadených rozsudků.

38 Aniž je dotčen individuální přezkum přípustnosti jednotlivých částí jediného důvodu těchto kasačních opravných prostředků, je třeba mít za to, že tyto kasační opravné prostředky nelze považovat za nepřípustné v plném rozsahu.

39 Přinejmenším některé části jediného důvodu uvedených kasačních opravných prostředků totiž nastolují právní otázky, neboť zpochybňují výklad první podmínky Altmark provedený Tribunálem i rozsah soudního přezkumu provedený Tribunálem ve vztahu k této podmínce, a kromě toho s požadovanou přesností označují kritizované části napadených rozsudků.

40 Proto je třeba odmítnout argumenty společnosti SES Astra uvedené na podporu tvrzení, že kasační opravné prostředky jsou v plném rozsahu nepřípustné.

K chybějící relevanci jediného důvodu kasačních opravných prostředků ve věcech C-66/16 P a C-68/16 P

41 Komise tvrdí, že jediný důvod kasačních opravných prostředků ve věcech C-66/16 P a C-68/16 P je irelevantní v rozsahu, v němž se týká porušení čl. 107 odst. 1 SFEU. Společnost SES Astra se domnívá, že tento důvod je irelevantní i v rozsahu, v němž se týká porušení čl. 106 odst. 2 SFEU.

42 Tyto účastnice řízení v podstatě tvrdí, že uvedený důvod nemůže vést ke zrušení rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) ani rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), neboť se týká jen první podmínky Altmark. Přitom vzhledem ke kumulativní povaze podmínek rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), by v případě, že by Soudní dvůr vyhověl jedinému důvodu kasačních opravných prostředků, musel Tribunál ještě přezkoumat závěry Komise, pokud jde o nesplnění čtvrté podmínky Altmark.

43 Navrhovatelky ve věci C-66/16 P a navrhovatelka ve věci C-68/16 P jsou toho názoru, že i v případě, že by čtvrtá podmínka Altmark nebyla splněna, může jediný důvod kasačních opravných prostředků vést ke zrušení rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) a rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), neboť Tribunál se opíral o údajnou absenci jasné definice SOHZ, aby potvrdil závěr Komise, že podpora je neslučitelná s čl. 106 odst. 2 SFEU.

– K jedinému důvodu kasačních opravných prostředků v rozsahu, v němž vychází z porušení čl. 107 odst. 1 SFEU

44 Je třeba připomenout, že pro kvalifikaci opatření jako státní podpory je vyžadováno, aby byly splněny všechny podmínky stanovené v čl. 107 odst. 1 SFEU. Pro účely kvalifikace opatření jako státní podpory tak čl. 107 odst. 1 SFEU předpokládá zejména existenci výhody přiznané podniku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. října 2015, EasyPay a Finance Engineering, C-185/14, EU:C:2015:716, body 35 a 36, jakož i citovaná judikatura).

45 V tomto ohledu podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že se čl. 107 odst. 1 SFEU nevztahuje na státní zásah, který je považován za kompenzaci představující protihodnotu za plnění uskutečněná podniky-příjemci za účelem plnění povinností veřejné služby, takže tyto podniky ve skutečnosti nejsou finančně zvýhodněny, a uvedený zásah tedy v důsledku neposkytuje těmto podnikům výhodnější soutěžní postavení oproti konkurenčním podnikům (rozsudek ze dne 22. října 2015, EasyPay a Finance Engineering, C-185/14, EU:C:2015:716, bod 45 a citovaná judikatura).

46 Nicméně aby v konkrétním případě nebyla taková kompenzace kvalifikována jako státní podpora, musí být splněny podmínky uvedené v bodech 88 až 93 rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415).

47 Zaprvé podnik-příjemce musí být skutečně pověřen plněním povinností veřejné služby a tyto povinnosti musí být jasně definovány. Zadruhé parametry pro výpočet kompenzace musí být předem stanoveny objektivním a transparentním způsobem. Zatřetí kompenzace nesmí přesáhnout to, co je nezbytné k úplnému či částečnému pokrytí nákladů vynaložených k plnění povinností veřejné služby.

Začtvrté úroveň nutné kompenzace musí být určena na základě analýzy nákladů, které by průměrný podnik, správně řízený a přiměřeně vybavený k tomu, aby dostál požadavkům veřejné služby, vynaložil při plnění těchto povinností.

48 Z toho plyne, že státní zásah, který nesplňuje jednu nebo více podmínek uvedených v předchozím bodě tohoto rozsudku, může být považován za státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. července 2003, Altmark, C-280/00, EU:C:2003:415, bod 94).

49 Vzhledem ke kumulativní povaze podmínek rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), tedy skutečnost, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když měl za to, že jedna z těchto podmínek nebyla splněna, nemůže vést ke zrušení rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) ani rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), pokud se Tribunál jinak domníval, aniž se dopustil nesprávného právního posouzení, že není splněna další z těchto podmínek.

50 V projednávané věci je třeba mít za to, že Tribunál v bodech 89 a 90 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) zamítl první část prvního žalobního důvodu znějícího na zrušení a vycházejícího z absence hospodářského zvýhodnění ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU z důvodu, že v žádném okamžiku nebyly kumulativně splněny všechny podmínky rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415). Tribunál se v tomto směru opíral o analýzu první a čtvrté podmínky Altmark, na jejímž základě v bodech 79 a 88 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) potvrdil závěry Komise, že tyto podmínky nebyly splněny.

51 Obdobně Tribunál v rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) posoudil první a čtvrtou podmínku Altmark v rámci analýzy druhého žalobního důvodu znějícího na neplatnost, jejž navrhovatelka vznesla v prvním stupni, a jenž vycházel z porušení čl. 106 odst. 2 SFEU. Tribunál nejprve odmítl argumenty této navrhovatelky týkající se splnění obou těchto podmínek a poté v bodě 126 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) rozhodl, že vzhledem k tomu, že podmínky rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), jsou kumulativní, nedopustila se Komise nesprávného právního posouzení, když konstatovala zaprvé existenci státní podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU a zadruhé její neslučitelnost s vnitřním trhem ve smyslu čl. 106 odst. 2 SFEU.

52 Přitom vzhledem k tomu, že navrhovatelky v rámci jediného důvodu kasačních opravných prostředků zpochybňují pouze závěry Tribunálu, pokud jde o první podmínku Altmark, aniž kritizují jeho závěry ke čtvrté podmínce Altmark, je třeba konstatovat, že tento důvod není sám o sobě způsobilý zneplatnit rozsudek T-462/13 (EU:T:2015:902) ani rozsudek T-487/13 (EU:T:2015:899), pokud jde o existenci hospodářského zvýhodnění ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, a tudíž vést ke zrušení těchto rozsudků.

53 Jediný důvod kasačních opravných prostředků ve věcech C-66/16 P a C-68/16 P proto musí být považován za irelevantní v rozsahu, v němž vychází z porušení čl. 107 odst. 1 SFEU.

– K jedinému důvodu kasačních opravných prostředků v rozsahu, v němž vychází z porušení čl. 106 odst. 2 SFEU

54 Článek 106 odst. 2 SFEU stanoví, že podniky pověřené poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu podléhají pravidlům obsaženým ve Smlouvách, zejména pravidlům hospodářské soutěže, pokud uplatnění těchto pravidel nebrání právně nebo fakticky plnění zvláštních úkolů, které jim byly svěřeny, a rozvoj obchodu nesmí být dotčen v míře, která by byla v rozporu se zájmem Unie.

55 Pokud jde o vztah mezi podmínkami stanovenými v judikatuře vycházející z rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), a přezkumem opatření podpory podle čl. 106 odst. 2 SFEU, z judikatury Soudního dvora vyplývá, že přezkum dodržení podmínek stanovených touto judikaturou se uskutečňuje předem v rámci zkoumání otázky, zda dotčené opatření musí být

kvalifikováno jako státní podpora. Tato otázka totiž předchází otázce spočívající v případném ověření, zda je neslučitelná podpora přesto ve smyslu čl. 106 odst. 2 SFEU nezbytná k plnění úkolů, které byly svěřeny příjemci dotčeného opatření (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. března 2017, Viasat Broadcasting UK v. Komise, C-660/15 P, EU:C:2017:178, bod 34).

56 Vzhledem k tomu, že podmínky rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), a podmínky nezbytné pro použití čl. 106 odst. 2 SFEU tak v zásadě sledují různé cíle, Soudní dvůr rozhodl, že k posouzení opatření podpory podle čl. 106 odst. 2 SFEU nemusí Komise zkoumat dodržení druhé a třetí podmínky stanovených judikaturou vycházející z rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415) (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. března 2017, Viasat Broadcasting UK v. Komise, C-660/15 P, EU:C:2017:178, bod 33). To však nemění nic na tom, že – jak zdůraznil generální advokát v bodě 97 svého stanoviska – první podmínka Altmark, podle níž musí být podnik-příjemce podpory skutečně pověřen plněním povinností veřejné služby, které musí být jasně vymezeny, se použije i v případě, že byla uplatněna výjimka stanovená v čl. 106 odst. 2 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. března 1974, BRT a Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs, 127/73, EU:C:1974:25, bod 22, a ze dne 11. dubna 1989, Saeed Flugreisen a Silver Line Reisebüro, 66/86, EU:C:1989:140, bod 56).

57 V projednávaném případě z bodu 99 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) vyplývá, že Tribunál odkázal na body 42 až 79 uvedeného rozsudku, týkající se první podmínky Altmark, aby konstatoval, že Komise mohla mít právem za to, že pokud jde o Autonomní společenství Baskicko, nebyli provozovatelé pozemních sítí pověřeni plněním jasně definované SOHZ. Tribunál proto dospěl k závěru, že se tento orgán nedopustil nesprávného právního posouzení, když měl v bodě 172 odůvodnění sporného rozhodnutí za to, že se nelze dovolávat výjimky uvedené v čl. 106 odst. 2 SFEU.

58 Obdobně Tribunál v bodě 126 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) z neexistence platné definice SOHZ dovodil, že se Komise nedopustila pochybení, když měla za to, že dotčené opatření není slučitelné s vnitřním trhem na základě čl. 106 odst. 2 SFEU.

59 Z toho plyne, že Tribunál založil své posouzení čl. 106 odst. 2 SFEU v rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) a v rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) na první podmínce Altmark.

60 Je tedy třeba konstatovat, že jediný důvod kasačních opravných prostředků ve věcech C-66/16 P a C-68/16 P v rozsahu, v němž se týká první podmínky Altmark, je způsobilý vést ke zrušení rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) a rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), pokud vychází z porušení čl. 106 odst. 2 SFEU.

61 Za těchto podmínek, nehledě na irelevantnost jediného důvodu kasačních opravných prostředků ve věcech C-66/16 P a C-68/16 P v rozsahu, v němž vychází z porušení čl. 107 odst. 1 SFEU, je třeba posoudit jednotlivé části tohoto důvodu v rozsahu, v němž se týkají otázky definice SOHZ ve smyslu čl. 106 odst. 2 SFEU.

K jedinému důvodu kasačních opravných prostředků

K první části

– Argumentace účastnic řízení

62 Navrhovatelky v rámci první části svého jediného důvodu kasačních opravných prostředků Tribunálu vytýkají, že nesprávně použil judikaturu Soudního dvora a Tribunálu, podle které může Komise zpochybnit definování SOHZ členským státem pouze v případě zjevného pochybení.

63 Navrhovatelky tvrdí, že aby Tribunál mohl potvrdit závěry Komise, pokud jde o první podmínku Altmark, opíral se v bodě 79 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), v bodě 80 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), v bodě 101 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a v bodě 110 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) pouze o konstatování, že definování předmětné SOHZ španělskými orgány nebylo dostatečně „jasné a přesné“, aniž ovšem rozhodl, že je takové definování „zjevně nesprávné“. Tribunál naopak sám uznal, že došlo k selhání dotčeného trhu a že se předmětná služba týká činnosti, kterou lze kvalifikovat jako SOHZ.

64 Tribunál tak zjevně překročil mez přezkumu zjevného pochybení stanovenou článkem 14 SFEU, článkem 106 odst. 2 SFEU, článkem 107 odst. 1 SFEU a Protokolem (č. 26) o službách veřejného zájmu.

65 Komise se domnívá, že první část jediného důvodu kasačních opravných prostředků je irelevantní nebo v každém případě neopodstatněná.

66 Společnost SES Astra se domnívá, že první část jediného důvodu kasačních opravných prostředků je nepřípustná a v každém případě neopodstatněná.

– *Závěry Soudního dvora*

67 Navrhovatelky v rámci první části svého jediného důvodu kasačních opravných prostředků v podstatě tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že první podmínka Altmark nebyla splněna vzhledem k absenci jasné a přesné definice předmětné služby jako SOHZ, aniž ověřil, zda definice této SOHZ není zjevně nesprávná. Tribunál tak nevzal v potaz diskreční pravomoc, jíž disponují členské státy při určení SOHZ a která může být omezena pouze v případě zjevného pochybení.

68 Na prvním místě je třeba uvést, že vzhledem k tomu, že cílem této části důvodu kasačních opravných prostředků je určit, zda Tribunál vykonal náležitý soudní přezkum posouzení Komise, pokud jde o první podmínku Altmark, je třeba poukázat na to, že navrhovatelky vznášejí právní otázku, k jejímuž posouzení je Soudní dvůr v rámci kasačního opravného prostředku příslušný. Argument společnosti SES Astra vycházející z údajné nepřípustnosti této části tudíž musí být zamítnut.

69 Pokud jde na druhém místě o věc samou, je třeba připomenout, že členské státy mohou při dodržení unijního práva určit rozsah a organizaci svých SOHZ zejména s přihlédnutím k cílům, jež jsou vlastní jejich vnitrostátní politice (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. prosince 2011, ENEL, C-242/10, EU:C:2011:861, bod 50 a citovaná judikatura).

70 Členské státy v tomto směru disponují širokou posuzovací pravomocí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. května 2013, Libert a další, C-197/11 a C-203/11, EU:C:2013:288, bod 88), která může být Komisí zpochybněna pouze v případě zjevného pochybení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. února 2016, Německo v. Komise, C-446/14 P, nezveřejněný, EU:C:2016:97, bod 44).

71 Jak však Tribunál správně rozhodl v bodě 51 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), v bodě 51 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), v bodě 98 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a v bodě 80 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898), pravomoc, kterou členské státy disponují při definování SOHZ, nemůže být neomezená.

72 Z bodu 89 rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), vyplývá, že první podmínka Altmark v tomto ohledu směřuje především k určení, zda zaprvé podnik-příjemce byl skutečně pověřen plněním povinností veřejné služby a zda zadruhé jsou tyto povinnosti ve vnitrostátním právu jasně definovány.

73 Jak v podstatě zdůraznil generální advokát v bodech 112 a 114 až 117 svého stanoviska, sleduje uvedená podmínka cíl transparentnosti a právní jistoty, který vyžaduje, aby byla splněna minimální kritéria týkající se existence jednoho nebo více aktů veřejné moci definujících s dostatečnou přesností přinejmenším povahu, dobu trvání a rozsah povinností veřejné služby příslušejících podnikům pověřeným plněním těchto povinností. Při neexistenci jasné definice takovýchto objektivních kritérií by totiž nebylo možné přezkoumat, zda konkrétní činnost může spadat pod pojem SOHZ.

74 Z toho plyne, že Tribunál na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelky, nepustil ze zřetele rozsah přezkumu, jejž mu přísluší provést ohledně definování určité služby členským státem jako SOHZ, když rozhodl, že vzhledem k absenci jasné definice předmětné služby jako SOHZ ve vnitrostátním právu nebyla první podmínka Altmark splněna.

75 Tento závěr není zpochybněn argumentem navrhovatelek, že je nesporné, že došlo k selhání dotčeného trhu a že předmětná služba je činností, jež může být kvalifikována jako SOHZ. Jak totiž zdůraznil generální advokát v bodě 122 svého stanoviska, nejsou takové okolnosti relevantní pro určení, zda dotyčné podniky byly skutečně pověřeny plněním povinností veřejné služby veřejným aktem a zda jsou v něm tyto povinnosti jasně definovány.

76 Za těchto podmínek je třeba první část jediného důvodu kasačních opravných prostředků zamítnout jako neopodstatněnou.

K druhé části

– *Argumentace účastnic řízení*

77 Navrhovatelky se v rámci druhé části svého jediného důvodu kasačních opravných prostředků domnívají, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že definice určité služby jako SOHZ musí nezbytně zahrnovat technologii, kterou je tato služba poskytována, aby na tuto technologii mohlo být nahlíženo tak, že je kryta širokou posuzovací pravomocí přiznanou členským státům.

78 Podle navrhovatelek disponují členské státy takovou posuzovací pravomocí nejen při „definování“ SOHZ, ale i při jejím „poskytování, pořizování a organizaci“, což nutně zahrnuje možnost volby konkrétní technologie pro poskytování této služby. Tato pravomoc vyplývá z Protokolu (č. 26) o službách obecného zájmu a z Protokolu (č. 29) o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech, jakož i z judikatury Soudního dvora a Tribunálu.

79 Kromě toho navrhovatelky ve věcech C-66/16 P, C-67/16 P a C-69/16 P tvrdí, že rozsudek T-462/13 (EU:T:2015:902), rozsudek T-465/13 (EU:T:2015:900) a rozsudek T-541/13 (EU:T:2015:898) trpí nesoudržností, neboť Tribunál v nich mimo jiné rozhodl, že španělské orgány nesměly při definování služby provozování sítě DTT jako SOHZ diskriminovat ostatní platformy.

80 Komise a společnost SES Astra mají za to, že druhá část jediného důvodu kasačních opravných prostředků je irelevantní.

– *Závěry Soudního dvora*

81 Navrhovatelky v rámci druhé části svého jediného důvodu kasačních opravných prostředků v podstatě kritizují napadené rozsudky v tom, že Tribunál v nich omezil posuzovací pravomoc členských států na pouhé definování SOHZ, čímž nevzal v potaz existenci takové pravomoci, pokud jde o volbu konkrétních podmínek poskytování těchto SOHZ.

82 Je třeba konstatovat, že tento argument spočívá na nesprávném pochopení napadených rozsudků.

83 Na prvním místě navrhovatelky samy připouštějí že Tribunál v bodě 50 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), v bodě 50 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), v bodě 97 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a v bodě 79 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) s poukazem na čl. 1 první odrážku Protokolu (č. 26) o službách obecného zájmu výslovně uznal, že celostátní, regionální a místní orgány disponují širokou rozhodovací pravomocí při poskytování, výkonu a organizaci SOHZ, aby tyto služby co nejlépe odpovídaly potřebám uživatelů.

84 Na druhém místě, na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelky, z napadených rozsudků v žádném případě nevyplývá, že by Tribunál rozhodl, že kvalifikace určité služby jako SOHZ musí nutně zahrnovat technologii, jejímž prostřednictvím bude tato služba poskytována.

85 Jak totiž vyplývá z přezkumu první části jediného důvodu kasačních opravných prostředků, Tribunál se omezil na posouzení, zda byla splněna první podmínka Altmark, v projednávané věci ohledně služby provozování sítě DTT. Tribunál v tomto směru posuzoval, zda tato služba odpovídá požadavku jasné definice SOHZ ve smyslu této podmínky, když zejména zkoumal existenci minimálních kritérií uvedených v bodě 73 tohoto rozsudku. Tribunál se tak nevyjádřil, jakým způsobem měla být předmětná služba konkrétně definována ve vnitrostátním právu, aby splňovala první podmínku Altmark.

86 Za těchto podmínek se nemohou navrhovatelky ve věcech C-66/16 P, C-67/16 P a C-69/16 P opírat ani o existenci údajné nesoudržnosti, jíž jsou podle nich stiženy rozsudky T-462/13 (EU:T:2015:902), T-465/13 (EU:T:2015:900) a T-541/13 (EU:T:2015:898).

87 Druhou část jediného důvodu kasačních opravných prostředků je tudíž třeba zamítnout jako neopodstatněnou.

K třetí části

– *Argumentace účastnic řízení*

88 Navrhovatelky v rámci třetí části svého jediného důvodu kasačních opravných prostředků Tribunálu vytýkají, že zkreslil znění ustanovení relevantní vnitrostátní právní úpravy a související judikatury, a že tedy učinil zjištění, která jsou ve zjevném rozporu s jejich obsahem, a dále že některým skutečnostem přiznal váhu, která jim nepřísluší.

89 Navrhovatelky na prvním místě tvrdí, že Tribunál zjevně zkreslil znění vnitrostátních ustanovení, na něž navíc odkazoval selektivně. Konkrétně Ley 32/2003, General de Telecomunicaciones (obecný zákon 32/2003 o telekomunikacích) ze dne 3. listopadu 2003 (BOE č. 264 ze dne 4. listopadu 2003, s. 38890, dále jen „zákon 32/2003“) výslovně kvalifikuje provozování sítí rozhlasového a televizního vysílání jako „službu obecného zájmu“. V tomto směru, na rozdíl od toho, co Tribunál rozhodl v bodě 57 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), v bodě 57 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), v bodě 104 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a v bodě 86 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898), lze povinnostmi SOHZ pověřit všechny subjekty v daném odvětví, zejména k zajištění univerzality této služby. Právě k tomuto účelu stanoví španělská právní úprava v oblasti rozhlasového a televizního vysílání povinnosti minimálního pokrytí platné pro celé dotyčné odvětví. Kromě toho různé normativní akty přijaté španělskými orgány výslovně odkazují na pozemní technologii, což je v rozporu s výkladem, který těmto předpisům dává Tribunál.

90 Na druhém místě navrhovatelky tvrdí, že napadené rozsudky obsahují tvrzení, jež jsou ve zjevném rozporu se skutečnostmi předloženými Tribunálu k posouzení. Tribunál totiž nesprávně konstatoval, že navrhovatelky nebyly v žádném okamžiku schopny určit, jaké povinnosti veřejné služby byly

svěřeny provozovatelům sítí DTT, ať již španělskými právními předpisy nebo provozními smlouvami, natož aby o tom podaly důkaz [bod 72 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bod 73 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), bod 115 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a bod 103 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898)]. Navrhovatelky v tomto směru odkazují na smlouvy, které uzavřely baskické orgány se společností Itelazpi (věc C-66/16 P), na veřejnoprávní smlouvu podepsanou mezi katalánskými orgány a společností Retevisión a na související zadávací dokumentaci (věc C-67/16 P), na smlouvy a dohody uzavřené vládou Navarry (věc C-68/16 P) a na smlouvu a zadávací dokumentaci k výběrovému řízení vyhlášenému Comunidad autónoma de La Rioja (Autonomní společenství La Rioja, Španělsko) (věc C-69/16 P).

91 Podle navrhovatelek jsou tyto akty dostačující k učinění závěru, že existuje správně definovaná a zadaná SOHZ ve smyslu judikatury Soudního dvora a článku 4 rozhodnutí Komise 2005/842/ES ze dne 28. listopadu 2005 o použití [čl. 106 odst. 2 SFEU] na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (Úř. věst. 2005, L 312, s. 67). Uvedené akty byly zmíněny ve správním řízení i v řízení před Tribunálem.

92 Pokud jde mimoto o jiná autonomní společenství než Autonomní společenství Baskicko, Tribunál podle navrhovatelek v bodě 62 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), v bodě 113 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a v bodě 92 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) nesprávně tvrdil, že uvedené akty nebyly předloženy ve správním řízení a že Komise nebyla povinna je zkoumat při posuzování, zda byla splněna první podmínka Altmark, neboť věděla o výběrových řízeních organizovaných v těchto autonomních společenstvích, měla k dispozici příslušné zadávací dokumentace a znala totožnost veřejných zadavatelů. Tribunál měl podle názoru navrhovatelek postihnout Komisi za to, že k těmto výběrovým řízením nepřihlédla, stejným způsobem jako v bodě 85 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900) a v bodě 60 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898), pokud jde o čtvrtou podmínku Altmark.

93 Navrhovatelky rovněž tvrdí, že zjištěním v bodě 58 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), v bodě 58 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), v bodě 105 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a v bodě 87 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898), že tytéž akty nemohly provozování sítě DTT platně kvalifikovat jako SOHZ, neboť zákon 32/2003 vyžaduje dodržování zásady technologické neutrality, byl obsah tohoto zákona zkreslen, neboť tento zákon tuto zásadu vytyčuje pouze jako základní zásadu, a nikoli jako normu, která omezuje pravomoc veřejných orgánů.

94 Na třetím místě navrhovatelky tvrdí, že Tribunál učinil chybný závěr stran existence SOHZ, když se omezil na analýzu zákona 32/2003, přestože existují další normy vnitrostátního práva, které tento zákon upřesňují a jež byly před Tribunálem diskutovány. Tribunál tak podle navrhovatelek měl vzít v potaz judikaturu Tribunal Supremo (Nejvyšší soud, Španělsko) týkající se dotčeného opatření a relevantní španělské právní úpravy. Pokud jde o Ley 31/1987 de Ordenación de las Telecomunicaciones (zákon 31/1987 o organizaci telekomunikací) ze dne 18. prosince 1987 (BOE č. 303 ze dne 19. prosince 1987, s. 37409), který specificky kvalifikuje pozemní technologii jako veřejnou službu, byl tento zákon Tribunálem v bodě 71 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), v bodě 72 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900) a v bodě 102 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) nesprávně odmítnut z důvodu, že mu nebyl předložen.

95 Komise a společnost SES Astra se domnívají, že třetí část jediného důvodu kasačních opravných prostředků je zjevně nepřípustná.

– *Závěry Soudního dvora*

96 Navrhovatelky se v rámci třetí části svého jediného důvodu kasačních opravných prostředků domnívají, že se Tribunál v několika ohledech dopustil nesprávného právního posouzení ustanovení vnitrostátního práva, která podle navrhovatelek jasně definují předmětnou službu jako SOHZ.

97 Je třeba bez dalšího připomenout, že v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora platí, že pokud Tribunál zjistil nebo posoudil skutkový stav, je Soudní dvůr na základě článku 256 SFEU jediný příslušný k výkonu přezkumu právní kvalifikace tohoto skutkového stavu a právních důsledků, které z něj Tribunál vyvodil. Posouzení skutkového stavu tedy s výhradou případu zkreslení důkazů předložených Tribunálu nepředstavuje právní otázku, která by jako taková podléhala přezkumu Soudního dvora (viz zejména rozsudek ze dne 10. listopadu 2016, DTS Distribuidora de Televisión Digital v. Komise, C-449/14 P, EU:C:2016:848, bod 43 a citovaná judikatura).

98 Pokud jde o přezkum posouzení Tribunálu týkajících se vnitrostátního práva v rámci kasačního opravného prostředku, Soudní dvůr je příslušný pouze ověřit, zda nedošlo ke zkreslení tohoto práva (rozsudek ze dne 10. listopadu 2016, DTS Distribuidora de Televisión Digital v. Komise, C-449/14 P, EU:C:2016:848, bod 44 a citovaná judikatura).

99 V tomto ohledu musí být zkreslení zjevné z písemností ve spisu, aniž by bylo nutné provést nové hodnocení skutkového stavu a důkazů (viz zejména usnesení ze dne 9. března 2017, Simet v. Komise, C-232/16 P, nezveřejněné, EU:C:2017:200, bod 58 a citovaná judikatura).

100 Pokud jde zaprvé o posouzení zákona 32/2003, Tribunál v bodě 57 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), v bodě 57 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), v bodě 104 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a v bodě 86 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) uvedl, že kvalifikace služby obecného zájmu obsažená v tomto zákoně se týká všech telekomunikačních služeb, včetně sítí rozhlasového a televizního vysílání. Rozhodl, že samotná skutečnost, že je určitá služba označena jako služba obecného zájmu ve vnitrostátním právu, neznamená, že každý provozovatel, který ji zajišťuje, je pověřen plněním povinností veřejné služby ve smyslu rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415). Tribunál mimoto konstatoval, že ze zákona 32/2003 nevyplývá, že všechny telekomunikační služby ve Španělsku mají povahu SOHZ ve smyslu uvedeného rozsudku a že tento zákon výslovně stanoví, že služby obecného zájmu ve smyslu uvedeného zákona musejí být poskytovány v rámci režimu volné hospodářské soutěže.

101 Je třeba konstatovat, že navrhovatelky nepředložily žádnou skutečnost, z níž by zjevně vyplývalo, že Tribunál tímto způsobem zkreslil obsah zákona 32/2003.

102 Kromě toho, pakliže navrhovatelky kritizují závěr, jejž Tribunál vyvodil z obecné povahy tohoto zákona, totiž že tento zákon neumožňuje mít za to, že provozovatelé pozemní sítě byli pověřeni jasně definovanými povinnostmi veřejné služby v souladu s první podmínkou Altmark, je třeba poznamenat, že vzhledem k nejednoznačným skutečnostem obsaženým v uvedeném zákoně, na něž se poukazuje v bodě 100 tohoto rozsudku, není tento závěr stižen nesprávným právním posouzením.

103 Pokud jde zadruhé o argument navrhovatelek, že Tribunál učinil zjištění, která jsou ve zjevném rozporu s normativními akty přijatými španělskými orgány, které výslovně odkazují na pozemní technologii, je třeba rozlišovat mezi případem Baskicka na straně jedné a ostatních autonomních společenství na straně druhé.

104 Pokud jde nejprve o Baskicko, navrhovatelky tvrdí, že smlouvy uzavřené v tomto autonomním společenství právně dostatečným způsobem upřesňují povinnosti veřejné služby ve vztahu k příjemci podpory, kterým je společnost Itelazpi, když definují mimo jiné povahu a dobu trvání povinností veřejné služby, dotyčný podnik, dotyčné území, povahu výlučných práv a univerzální povahu výkonu těchto povinností.

105 V tomto směru z bodů 62 a 63 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) vyplývá, že Tribunál tyto smlouvy posoudil. V rámci svého svrchovaného posouzení skutkového stavu v dané věci však rozhodl, že žádné ustanovení uvedených smluv neuvádí, že provozování pozemní sítě je považováno za veřejnou službu.

106 V tomto ohledu z posouzení předmětných smluv Tribunálem není patrné žádné zkreslení jejich obsahu. Zvláště z argumentace rozvinuté na podporu této části jediného důvodu kasačních opravných prostředků nevyplývá žádná zjevná věcná nesprávnost ve výkladu uvedených smluv Tribunálem.

107 Pokud jde dále o jiná autonomní společenství než Autonomní společenství Baskicko, navrhovatelky ve věcech C-67/16 P, C-68/16 P a C-69/16 P tvrdí, že Tribunál v rozsudcích T-465/13 (EU:T:2015:900), T-487/13 (EU:T:2015:899) a T-541/13 (EU:T:2015:898) nevzal v úvahu existenci úředních aktů uvedených v bodě 90 tohoto rozsudku, jež předmětnou službu definují jako SOHZ.

108 Tato argumentace je irelevantní. Z bodů 62 a 63 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), z bodů 113 a 114 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a z bodů 92 a 93 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) totiž vyplývá, že se Tribunál nespokojil se zamítnutím argumentace navrhovatelek týkající se těchto aktů z důvodu, že mu tyto akty nebyly španělskými orgány během správního řízení předloženy jako příklady aktů, jimiž došlo k pověření výkonem veřejné služby, nýbrž podpůrně posoudil obsah skutečností uplatňovaných navrhovatelkami a rozhodl, že žádná skutečnost obsažená v těchto dokumentech neumožňuje učinit závěr, že předmětná služba je SOHZ ve smyslu rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415). Navrhovatelky přitom ani nezpochybnily právní posouzení Tribunálu v těchto bodech, ani *a fortiori* nepředložily důkazy, z nichž by vyplývalo, že Tribunál tímto posouzením zkreslil obsah těchto skutečností.

109 Zatřetí musí být zamítnut argument navrhovatelek, že Tribunál nevzal v potaz některé normy vnitrostátního práva předložené jako důkazy v řízení před Tribunálem, takže nesprávně posoudil působnost zákona 32/2003.

110 Je totiž třeba připomenout, že pouze Tribunálu přísluší posoudit důkazy, které před ním byly předloženy. Tribunál přitom nemusí – s výhradou povinnosti dodržovat obecné zásady a procesní pravidla v oblasti důkazního břemene a provádění důkazů a nezkreslit důkazy – výslovně odůvodnit svá posouzení, pokud jde o hodnotu každého důkazu, který je mu předložen, zejména má-li za to, že tyto důkazy jsou bezvýznamné či postrádají relevanci pro vyřešení sporu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. června 2000, Dorsch Consult v. Rada a Komise, C-237/98 P, EU:C:2000:321, body 50 a 51).

111 V tomto ohledu platí, že navrhovatelky nezformulovaly žádnou výtku v tom smyslu, že by Tribunál nezohlednil procesní pravidla v oblasti důkazního břemene či provádění důkazů. A dále z důkazů předložených navrhovatelkami zjevně nevyplývá, že by předmětné akty byly relevantní pro posouzení služby provozování pozemních sítí jako SOHZ.

112 Je třeba rovněž připomenout, že argument navrhovatelek vycházející z údajného nesprávného posouzení zákona 31/1987 je irelevantní. Z bodu 71 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bodu 72 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900) a bodu 102 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) totiž vyplývá, že se Tribunál nespokojil se zamítnutím argumentu navrhovatelek týkajícího se tohoto zákona z důvodu, že mu nebyl předložen, nýbrž se podpůrně vyjádřil k jeho relevanci. V tomto směru měl Tribunál za to, že skutečnost, že podle uvedeného zákona jsou služby pozemního rozhlasového a televizního vysílání veřejnými službami, každopádně nedovoluje učinit závěr, že zákon 31/1987 definuje i předmětnou službu jako veřejnou službu. Navrhovatelky se přitom v rámci projednávaných kasačních opravných prostředků nedovolávají žádného zkreslení obsahu zákona 31/1987, jehož se měl dopustit Tribunál.

113 Proto je třeba třetí část jediného důvodu kasačních opravných prostředků zčásti odmítnout jako nepřípustnou a zčásti zamítnout jako částečně neopodstatněnou a částečně irelevantní.

Ke čtvrté části

– Argumentace účastnic řízení

114 Navrhovatelky se v rámci čtvrté části svého jediného důvodu kasačních opravných prostředků domnívají, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 57 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), v bodě 57 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), v bodě 104 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a v bodě 86 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) odmítl definici SOHZ obsaženou v zákoně 32/2003 z důvodu, že tento zákon neobsahuje žádné pověření k poskytování veřejné služby.

115 Navrhovatelky mají za to, že Tribunál tak zaměnil pojem aktu, kterým jsou SOHZ „definovány“, s pojmem aktu, kterým se uvedenými SOHZ „pověřuje“; podle navrhovatelek se na rozdíl od toho, co rozhodl Tribunál, může v závislosti na rozdělení pravomocí v dotyčném členském státě jednat o různé akty.

116 Komise a společnost SES Astra tvrdí, že tato čtvrtá část jediného důvodu kasačních opravných prostředků je nepřípustná.

– Závěry Soudního dvora

117 V rozsahu, v němž navrhovatelky v rámci čtvrté části jediného důvodu kasačních opravných prostředků Tribunálu vytýkají, že požadoval, aby akt, kterým se předmětná SOHZ definuje, byl rovněž aktem, kterým se touto SOHZ pověřuje jeden nebo více podniků, je třeba konstatovat, že se tato část týká opodstatněnosti výkladu první podmínky Altmark navrženého Tribunálem, což je právní otázka. Argument Komise a společnosti SES Astra vycházející z nepřípustnosti této části tedy musí být zamítnut.

118 Ve věci samé spočívá argument, o nějž navrhovatelky opírají čtvrtou část jediného důvodu kasačních opravných prostředků, na zjevně nesprávném pochopení napadených rozsudků. Na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelky, totiž Tribunál nevyloučil použití různých aktů k definování SOHZ na straně jedné a k pověření výkonem této SOHZ na straně druhé.

119 Tribunál v bodě 52 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), v bodě 52 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), v bodě 99 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a v bodě 81 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) výslovně uznal, že odpovědnost za poskytování SOHZ může být dotyčnému podniku svěřena prostřednictvím jednoho nebo několika úředních aktů, jejichž forma může být určena každým členským státem, přičemž tyto akty musí mimo jiné uvést povahu a dobu trvání povinností veřejné služby, jakož i dotyčné podniky a dotyčná území.

120 Jak bylo konstatováno v bodě 100 tohoto rozsudku, Tribunál následně nejprve rozhodl, že pouhá skutečnost, že zákon 32/2003 označuje určitou službu za službu obecného zájmu, neznamená, že každý subjekt poskytující tuto službu je pověřen výkonem jasně definovaných povinností veřejné služby ve smyslu první podmínky Altmark.

121 V následujícím kroku pak Tribunál, jak bylo uvedeno v bodech 103 až 108 tohoto rozsudku, zkoumal, zda existují jiné akty než zákon 32/2003, jimiž by byli provozovatelé, jichž se týkalo dotčené opatření, skutečně pověřeni jasně definovanými povinnostmi veřejné služby. Dospěl však k závěru, že španělské orgány neprokázaly, že by tomu tak bylo v případě předmětné služby.

122 Čtvrtou část jediného důvodu kasačních opravných prostředků je tudíž třeba zamítnout jako zjevně neopodstatněnou.

K páté části

– Argumentace účastnic řízení

123 Navrhovatelky v rámci páté části svého jediného důvodu kasačních opravných prostředků Tribunálu vytýkají, že neprávem odmítl jejich argumentaci vycházející ze splnění první podmínky Altmark, především z důvodu, že akty, které předmětnou SOHZ definují a touto SOHZ pověřují jiné subjekty, neobsahují ve svých ustanoveních formálně výraz „veřejná služba“. Podle navrhovatelek totiž z bodu 63 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), z bodu 58 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), z bodu 91 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a z bodu 93 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) vyplývá, že Tribunál vyžadoval, aby definice předmětné SOHZ ve vnitrostátním právu výslovně odkazovala na pojem „veřejná služba“, aby mohla být považována za dostatečně jasnou a přesnou.

124 Komise, aniž specificky navrhovala, jak má být o této páté části jediného důvodu kasačních opravných prostředků rozhodnuto, zdůrazňuje, že Tribunál v napadených rozsudcích nepožadoval použití zvláštní formulace, pokud jde o definici SOHZ, ale ověřil, zda je poskytování služby sítě ve vnitrostátní právní úpravě definováno jako SOHZ.

125 Společnost SES Astra se domnívá, že pátá část jediného důvodu kasačních opravných prostředků je zjevně nepřípustná.

– Závěry Soudního dvora

126 Navrhovatelky v rámci páté části svého jediného důvodu kasačních opravných prostředků Tribunálu v podstatě vytýkají, že přijal formalistický přístup, když vyžadoval, aby ustanovení vnitrostátního práva, která definují předmětnou SOHZ a pověřují touto SOHZ jiné subjekty, obsahovala pro splnění první podmínky Altmark výraz „veřejná služba“.

127 Je třeba konstatovat, že tento argument vychází z nesprávného pochopení napadených rozsudků. Z bodu 63 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bodu 58 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), bodu 91 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) ani z bodu 93 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) totiž v žádném případě nevyplývá, že by Tribunál formuloval požadavek použití výrazu „veřejná služba“, aby byla splněna první podmínka Altmark.

128 Za těchto podmínek je třeba pátou část jediného důvodu kasačních opravných prostředků zamítnout jako neopodstatněnou.

K šesté části

– Argumentace účastnic řízení

129 Navrhovatelky v rámci šesté části svého jediného důvodu kasačních opravných prostředků Tribunálu vytýkají, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodech 69 a 70 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), v bodech 70 a 71 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), v bodech 110 a 111 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a v bodech 100 a 101 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) rozhodl, že Protokol (č. 29) o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech se netýká financování dotčených provozovatelů platforem pro přenos signálů z důvodu, že tento protokol odkazuje pouze na provozovatele veřejného vysílání.

130 Komise má za to, že tato část je irelevantní a v každém případě neopodstatněná.

131 Společnost SES Astra se domnívá, že šestá část jediného důvodu kasačních opravných prostředků je zjevně nepřípustná a v každém případě neopodstatněná.

– *Závěry Soudního dvora*

132 Navrhovatelky v rámci šesté části svého jediného důvodu kasačních opravných prostředků Tribunálu v podstatě vytýkají, že se v několika ohledech dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že Protokol (č. 29) o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech se na projednávaný případ nepoužije.

133 Tato část musí být zamítnuta jako irelevantní. Jak tvrdí Komise, navrhovatelky neuvádějí, v čem by použití Protokolu (č. 29) o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech mělo umožňovat učinit závěr, že příjemci dotčeného opatření byli skutečně pověřeni plněním povinností veřejné služby a že tyto povinnosti byly ve vnitrostátním právu jasně definovány.

134 Vzhledem k tomu, že nebylo vyhověno žádné z šesti částí jediného důvodu vzneseného navrhovatelkami na podporu jejich kasačních opravných prostředků, je třeba tyto kasační opravné prostředky zamítnout v plném rozsahu.

K nákladům řízení

135 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný. Článek 138 odst. 1 téhož jednacího řádu, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě jeho čl. 184 odst. 1, stanoví, že účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, se uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník, který měl ve věci úspěch, požadoval.

136 Vzhledem k tomu, že Komise a společnost SES Astra požadovaly náhradu nákladů řízení a navrhovatelky neměly ve věci úspěch, je důvodné uložit posledně uvedeným náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

1) **Kasační opravné prostředky se zamítají.**

2) **Comunidad Autónoma del País Vasco, Itelazpi SA, Comunidad Autónoma de Cataluña, Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació de la Generalitat de Catalunya (CTTI), Navarra de Servicios y Tecnologías SA, Cellnex Telecom SA a Retevisión I SA se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.